

Orálny glukózový tolerančný test (GTT) počas tehotenstva

Informácie pre ženy, rodiace osoby a ich rodiny

Tento leták poskytuje informácie o orálnom glukózovom tolerančnom teste (GTT) počas tehotenstva. Ak máte po prečítaní tohto letáku akékoľvek otázky alebo obavy, prosíme vás, aby ste sa obrátili na svoju pôrodnú asistentku.

- **Dátum vyšetrenia:** _____
- **Čas vyšetrenia:** _____
- **Miesto vykonania testu:** _____

Ak sa nemôžete dostaviť vo vyššie uvedenom termíne alebo čase, kontaktujte čo najskôr e-mailom svoj tím pôrodných asistentiek, aby vám mohli termín preložiť.

Čo je orálny glukózový tolerančný test (GTT)?

GTT je test, ktorý zisťuje, či vaše telo dokáže využívať a ukladať glukózu (cukor).

Odoberú sa vám vzorky krvi pred a po vypití glukózového (sladkého) nápoja. Test meria hladinu glukózy (cukru) v krvi. Nápoj je veľmi sladký a môže u niektorých ľudí spôsobiť miernu nevoľnosť (pocit na zvracanie).

Prečo potrebujem GTT?

GTT vám môže byť odporučený, ak:

- Máte vyšší index telesnej hmotnosti (BMI) ako 30.
- Vaše predchádzajúce dieťa vážilo viac ako 4,5 kg alebo bolo nad 95. percentilom.
- V predchádzajúcom tehotenstve ste mali tehotenskú cukrovku.
- V minulosti vám umrelo dieťa po narodení a/alebo sa vám narodilo mŕtve dieťa a nezistil sa dôvod.
- Máte príbuzného prvého stupňa s diabetom. Príbuzný prvého stupňa je matka, otec, sestra alebo brat.
- Pochádzate z etnickej menšiny s vysokým výskytom diabetu. Patria sem osoby afrického, ázijského, hispánskeho, karibského a blízkovýchodného pôvodu.
- Máte v anamnéze syndróm polycystických vaječníkov (PCOS).
- Užívate antipsychotickú liečbu. Napríklad:

Quetiapín, Olanzapín, Risperidón, Klopazín, Haloperidol, Chlorpromazín, Trifluoperazín, Aripiprazol.

- Máte glukózu v moči: 2+ alebo viac pri jednom vyšetrení, alebo 1+ pri dvoch alebo viacerých vyšetreniach.
- Ultrazvukom vám diagnostikovali polyhydramnión (AFI > 23 cm). Polyhydramnión znamená zvýšené množstvo plodovej vody počas tehotenstva. Plodová voda je tekutina, ktorá obklopuje dieťa v maternici. Ak čakáte dvojčatá, GTT nie je kvôli polyhydramniónu potrebný.
- Odhadovaná hmotnosť plodu je nad 90. percentilom.

Kto nemôže absolvovať orálny GTT?

Orálny GTT nemôžete absolvovať, ak ste podstúpili bariatrickú operáciu (operáciu na zníženie hmotnosti). Patrí sem:

- rukávová gastrektómia (žalúdočný rukáv), alebo
- žalúdočný bypass.

Bariatrická operácia mení spôsob, akým vaše telo vstrebáva živiny z potravy.

Orálny GTT zvyšuje riziko tzv. dumpingového syndrómu. Je to preto, že GTT vyžaduje vypitie glukózy (cukru). Po bariatrickej operácii sa cukor presúva zo žalúdka do tenkého čreva príliš rýchlo. To môže spôsobiť dumpingový syndróm a viesť k zhoršeniu zdravotného stavu.

Ak ste podstúpili žalúdočnú alebo bariatrickú operáciu, informujte o tom svoju pôrodnú asistentku. Tá s vami preberie dostupné možnosti. Ako alternatíva vám môže byť odporúčané sledovanie hladín cukru v krvi pred jedlom a po jedle.

Kedy absolvujem test?

GTT sa zvyčajne vykonáva pred 34. týždňom tehotenstva. Najčastejšie medzi 26. a 34. týždňom tehotenstva. Vaša pôrodná asistentka vám tento test naplánuje.

Ak ste mali tehotenskú cukrovku počas predchádzajúceho tehotenstva, GTT bude naplánovaný na 16. týždeň tehotenstva. Ak bude test v 16. týždni negatívny, zopakuje sa v 28. týždni tehotenstva.

Čo mi test ukáže?

Tento test nám pomôže stanoviť diagnózu tehotenskej cukrovky, ktorá sa vyskytuje výlučne počas tehotenstva.

Čo je tehotenská cukrovka?

- Tehotenská cukrovka je typ cukrovky, ktorý má vplyv na tehotenstvo.
- Zvyčajne sa objavuje počas druhého alebo tretieho trimestra.
- Ženy alebo rodiace osoby s tehotenskou cukrovkou nemajú cukrovku pred tehotenstvom.
- Vo väčšine prípadov po pôrode ustúpi.

Čo spôsobuje tehotenskú cukrovku?

Hormóny produkované počas tehotenstva môžu spôsobiť, že vaše telo nedokáže správne využívať inzulín. Tehotenstvo preto zvyšuje riziko inzulínovej rezistencie.

Tehotenstvo kladie na vaše telo vysoké nároky. Nemusíte byť schopná vytvoriť dostatočné množstvo inzulínu na prekonanie tejto inzulínovej rezistencie. To sťažuje využívanie glukózy (cukru) ako zdroja energie. Ak glukóza zostáva v krvi a jej hladina stúpa, vzniká tehotenská cukrovka.

Tehotenská cukrovka je pomerne častá. Postihuje najmenej 4 až 5 zo 100 žien alebo rodiacich osôb počas tehotenstva.

Čo mám urobiť pred vyšetrením?

Musíte byť nalačno minimálne 8 hodín a maximálne 14 hodín pred vyšetrením. To znamená, že od večera pred vyšetrením:

- po 23:00 nesmiete nič jesť,
- po 23:00 môžete **piť iba vodu**,
- čaj, káva alebo kola môžu ovplyvniť výsledky, preto sa **musíte vyhnúť** aj čiernej káve a nápojom bez obsahu cukru (diétnym nápojom).

Ak ráno v deň vyšetrenia užívate lieky, užite ich ako zvyčajne, pokiaľ vám lekár nepovedal inak. Ak je potrebné užiť ranné lieky spolu s jedlom, poraďte sa so svojou pôrodnou asistentkou alebo lekárom.

Ráno v deň vyšetrenia nežujte žuvačku, nevapujte, nefajčite a nepoužívajte nikotínovú náplast'. Všetky tieto faktory môžu ovplyvniť výsledky.

Čo sa bude diať počas vyšetrenia?

Pomocou odberu krvi z prsta vám skontrolujú hladinu glukózy nalačno.

Ak je výsledok odberu krvi z prsta nižší ako 7 mmol/l,

- odoberie sa vám krv zo žily na ruke. Ak máte obavy z odberu krvi, povedzte to pôrodnej asistentke, ktorá sa o vás stará. Prediskutuje s vami spôsoby, ako vás podporiť a upokojiť.
- Následne vás požiadajú, aby ste vypili veľmi sladký glukózový nápoj. Sladký nápoj obsahuje presne stanovené množstvo glukózy. **Celý nápoj musíte vypiť do 5 minút.** Aj keď je to nepravdepodobné, v prípade, že by vám po vypití nápoja bolo zle, musíte to okamžite oznámiť personálu. Vyšetrenie bude zastavené.
- Po vypití nápoja budete 2 hodiny sedieť a odpočívať. V danom čase neopúšťajte čakáreň, pretože by to mohlo ovplyvniť výsledky.
- Môžete piť vodu, ale nesmiete jesť. Keby ste niečo zjedli, malo by to vplyv na výsledky a vyšetrenie by bolo ukončené a presunuté na iný termín. Počas čakania nesmiete vapovať, fajčiť ani žuť žuvačku.
- Do čakárne si môžete priniesť knihu alebo časopis na čítanie. Môžete si priniesť aj tablet alebo iné elektronické zariadenie. Prosíme vás, aby ste boli ohľaduplní k ostatným pacientom a používali slúchadlá namiesto reproduktora.
- Po 2 hodinách sa odoberie druhá vzorka krvi. Obe vzorky krvi budú odoslané do laboratória na stanovenie množstva glukózy. Potom môžete jesť a piť ako zvyčajne a môžete ísť domov.

Ak je výsledok odberu krvi z prsta vyšší ako 7 mmol/l,

- odoberie sa vám jedna vzorka krvi zo žily na ruke. Test bude následne ukončený a vy budete môcť ísť domov.
- Do týždňa po teste vás kontaktuje tím pre tehotné s diabetom. Vysvetlia vám, čo bude nasledovať.
- Tento výsledok znamená, že máte tehotenskú cukrovku.

Ako sa budem cítiť po teste?

- Po teste by ste nemali mať žiadne zdravotné ťažkosti. Sladký nápoj mohol spôsobiť miernu nevoľnosť, ktorá by však mala rýchlo prejsť.
- Vaša pôrodná asistentka zistí po niekoľkých dňoch výsledky testu a kontaktuje vás.
- Ak výsledky ukážu, že máte tehotenskú cukrovku, bude vás kontaktovať aj tím pre tehotné s diabetom. Kontaktujú vás do týždňa po teste a od toho momentu sa o vás budú starať.
- Počas tehotenstva budete stále navštevovať aj svoju komunitnú pôrodnú asistentku a špecializovaného lekára (ak

to bude potrebné).

Ďalšie informácie

- East Kent Hospitals. **Tehotenská cukrovka: čo potrebujete vedieť** - leták pre pacientov. (<https://leaflets.ekhuft.nhs.uk/gestational-diabetes-what-you-need-to-know/html/>)

Ak máte ďalšie otázky, môžete sa obrátiť na svoju pôrodnú asistentku alebo lekára.

Užitočné kontakty

Ak máte ďalšie otázky, kontaktujte našu telefonickú triážnu službu pre tehotné na čísle 01227 206737 kvôli pomoci a poradenstvu.

Referencie

- British Journal of Midwifery (Britský časopis pôrodnej asistencie). Efficacy of oral glucose tolerance testing of pregnant women post bariatric surgery. (Účinnosť orálneho glukózového tolerančného testu u tehotných žien po bariatrickom chirurgickom zákroku.) November 2018.
- Guts UK. Dumping syndrome information leaflet (Informačný leták o dumpingovom syndróme). <https://gutscharity.org.uk/advice-and-information/conditions/dumping-syndrome/>

Tento leták bol vytvorený s pacientmi a pre pacientov.

Dajte nám vedieť:

- Ak máte nejaké potreby týkajúce sa prístupnosti; napríklad potrebujete indukčnú zvukovú slučku alebo chcete prísť na vyšetrenie so sprevádzajúcou osobou.
- Ak potrebujete tlmočníka.
- Ak potrebujete tieto informácie v inom formáte (napríklad v Braillovom písme, zvukovom formáte, v zväčšenom alebo ľahko čitateľnom formáte).

Môžete nám to oznámiť:

- Navštívením webovej stránky Trustu (<https://www.ekhuft.nhs.uk/ais>).
- Zatelefonovaním na číslo uvedené v hornej časti vášho listu o stretnutí.
- Pridaním tejto informácie na portál pre pacientov (<https://pp.ekhuft.nhs.uk/login>).
- Spomenutím zamestnancovi na vašom najbližšom stretnutí.

Akokoľvek sťažnosti, pripomienky, obavy alebo pochvaly adresujte členovi zdravotníckeho tímu. Alebo kontaktujte službu poradenstva a spolupráce s pacientmi na čísle 01227 783145 alebo e-mailom (ekh-tr.pals@nhs.net).

Pacienti by si do nemocnice nemali nosiť veľké sumy peňazí alebo cennosti. Upozorňujeme, že nemocnica East Kent Hospitals nenesie žiadnu zodpovednosť za stratu alebo poškodenie osobného majetku, pokiaľ tento majetok nebol odovzdaný do úschovy zamestnancom trustu.

Ďalšie informačné letáky pre pacientov sú k dispozícii na webovej stránke East Kent Hospitals (<https://www.ekhuft.nhs.uk/patient-information>).

Referenčné číslo: Web 731

Prvé vydanie:
revízie:
apríl 2025

Posledná revízia:
jún 2025

Dátum ďalšej
august 2028

Copyright © East Kent Hospitals University NHS Foundation Trust.